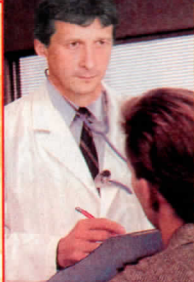

VÉRÉS KÜZDELEM

az érsérülések ellátásáról általában

Dr. Boross György

Az emberi szervezetet vérel ellátó erek (feladatuk a vér szívből való ki-, illetve oda való visszajuttatása) felépítése egyedi, ennek megfelelően sérülésük esetén speciális ellátást igényelnek.

véna (visszér) falából vett folttal pótoljuk a hiányzó artéria (verőér) falat. Ha az éren teljes, körkörös szakadás vagy sérülés van, a roncsolt széli részek kimentése után körkörös varratot végzünk. Ha hosszabb érszakasz sérült és nem tudjuk közvetlenül varrattal ellátni, szintén vénából vett szakasszal toldhatjuk meg az artériát. Az érvarrathoz mindig speciális, kellően vékony varróanyagot használunk. Nagyon fontos, hogy a varrat elkészítése előtt mindkét ércsonkot megtisztítsuk a képződött vérrögöktől, erre szolgál egy speciális eszköz, a Fogarty-katéter, ami tulajdonképpen kihúzza az érből az alvadt vérdarabokat. A verőereket gyakorlatilag mindig helyre kell állítani, a visszereknél (vénák) a nagyobb, jelentősebbeket kell megvarrni, a kisebbek adott esetben leköthetők. Érvarratot követően vérke-

károsodásuk létrejöhet nyílt szúrás, metszés, zúzódás során, vagy fedett összenyomatással. A zárt sérülések legtöbbször csonttörések, ficamok kapcsán keletkeznek (direkt sérülések). Indirekt a sérülés, ha például túlnyújtásos szakadásról van szó. Előfordul, hogy az érfalnak csak egy rétege sérül, de már ez is probléma forrása lehet. Hogyan derítsük ki, hogy van-e érsérülése a betegnek? Az előzmények ismerete (a sérülés körülményei, vérvesztésig mennyisége) mindig segít! Természetesen legfontosabb a vizsgálat: megtapintjuk a pulzust, megtekintjük a végtag színét (sápadt-e), vizsgáljuk a hőmérsékletét (hűvös-e). Ezen kívül segítségünkre lehet a kontrasztanyag-os röntgenvizsgálat és az úgynevezett Doppler (ultrahangos) érvizsgáló készülék. Mikor kell operálni az érsérülést? Ma már, ha lehetséges, minden esetben, a rendelkezésre álló eszközök és technikák lehetővé teszik az egészen vékony verőerek varratát is. Mielőbbi ellátásra kell törekednünk, mert az idő múlásával nő a vérrögképződés és az egyéb szövődmények veszélye. A műtét elején ebben az esetben is el kell végezni a seb kimentését, a szennyezett szövetrészek eltávolítását, nem kivétel ez alól maga a sérült ér sem! Az érfalon talált sérülés méretétől függően többféle megoldás közül kell választani. Kis sérülésnél úgynevezett oldalvarrat végezhető, más esetben egy

Sérülés	Kimetszés	Varratechnika

Az érsérülés típusai és helyreállítási módszerei

ringést javító, vérrögképződést gátló gyógyszereket kell adni, a végtagot fel kell polcolni. Nyílt sérülésnél lényeges a fertőzést megelőző antibiotikus kezelés. A szóba jöhető szövődmények közül a két legkomolyabb az elzáródás, illetve a vérzés. Ilyen esetekben sürgősen ismételt műtétet kell végezni.

Észrevételeiket, kérdéseiket a sztarsport@stzarsport.hu e-mail címre várjuk!

A jövő héten: ALATTOMOS ELLENFÉL – a fedett hasi sérülés sajátosságai

ESTILLAG-VIZSGÁLÓ